

Tabel centralizator al propunerilor și observațiilor referitoare la propunerea de ordin privind modificarea și completarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei:

Participant la piață	Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
AFEER	Observație generală	<p>Pentru claritate, precum și pentru o eficiență sporită a flexibilizării, vă rugăm să analizați oportunitatea introducerii unei noi prevederi din care să rezulte următoarele:</p> <p>a) tranzacțiile încheiate pe baza regulamentelor menționate la art.I, art. II, art. IV, art.VI, art. VII, art. VIII și în derulare după data de 1 iulie 2021, se derulează până la încetare pe baza regulilor prevăzute în regulamentele în vigoare la data încheierii tranzacțiilor;</p> <p>b) ca o excepție de la lit. a), propunem ca flexibilitatea cantităților să poată fi stabilită și la 15 minute pentru cazul tranzacțiilor încheiate pe baza regulamentului menționat la art.VI și în derulare după data de 1 iulie 2021, cu condiția ca ambele părți contractante să fie de acord.</p>	
Distribuție Energie Oltenia SA	Observație generală	<p>Va transmitem ca nu avem observații la proiectul de ordin privind modificarea și completarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei - intervale de tranzacționare / livrare / decontare cu durata de o ora, în sensul modificării, prin utilizarea sintagmei interval de decontare și stabilirea duratei acestui interval la 15 minute.</p>	
OPCOM SA	Observații generale	<p>1. Referitor la elementele invocate în susținerea demersului de “modificare a ordinelor care conțin referiri la intervale de tranzacționare / livrare / decontare cu durata de o oră, în sensul modificării, prin utilizarea</p>	

sintagmei interval de decontare și stabilirea duratei acestui interval la 15 minute”:

- În spiritul Regulamentului (UE) 2019/943 din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică care susține necesitatea implementării produselor specifice cu interval de livrare de 15 minute pentru Piața Intrazilnică:

”(13) Integrarea piețelor de echilibrare a energiei ar trebui să faciliteze funcționarea eficientă a pieței intrazilnice, pentru a le oferi participanților la piață posibilitatea de a se echilibra, cât mai aproape de timpul real, ceea ce devine posibil datorită orelor de închidere a porții pentru energia de echilibrare prevăzute la articolul 24 din Regulamentul (UE) 2017/2195. Numai dezechilibrele care rămân după închiderea pieței intrazilnice ar trebui echilibrate de către operatorii de transport și de sistem în cadrul pieței de echilibrare. Articolul 53 din Regulamentul (UE) 2017/2195 prevede, de asemenea, armonizarea intervalului de decontare a dezechilibrului la 15 minute în Uniune. O astfel de armonizare este destinată să sprijine tranzacționarea intrazilnică și să promoveze dezvoltarea unei serii de produse de tranzacționare cu aceleași intervale de livrare.”

și considerând specificitatea piețelor la termen și anume tranzacționarea energiei electrice în vederea livrării acesteia într-o perioadă de livrare specifică, de exemplu un an, un semestru, un trimestru, etc. la o putere constantă pentru un interval de timp pentru fiecare zi din perioada de livrare menționată, constatăm că nu regăsim o preocupare de ajustare a cadrului de reglementare a piețelor la termen, la nivel european.

- Referitor la faptul că “pe piața intrazilnică cuplată vor fi realizate tranzacții la 15 minute doar după 10 februarie 2021 și doar pe o graniță, iar piața intrazilnică națională, care permite tranzacționarea la intervale de 15 minute, este o piață insuficient de lichidă în prezent”, precizăm:

o Posibilitatea de tranzacționare a produsului de 15 minute este la momentul derulării prezentului proces de consultare materializată, în data de 10 februarie 2021 având loc lansarea cu succes a produsului transfrontalier de 15 minute în tranzacționare continuă intrazilnică pe granița Romania-Ungaria în cadrul SIDC, conform planificării

(https://www.opcom.ro/opcom/anunturi_stiri/comunicate.php?i_comunicat=1223&lang=ro&id_tip_comunicat=1)

o Posibilitățile de tranzacționare a produsului de 15 minute transfrontalier exclusiv între statele care au decis trecerea la intervalul de decontare a dezechilibrelor de 15 minute este un fapt cunoscut și asumat ca un răspuns pozitiv la această provocare într-o perioadă de tranziție, cunoscut fiind faptul că România s-a alăturat astfel pieței intrazilnice deja cuplată pentru produsele de 15 minute la care participă Austria, Germania, Slovenia, Belgia, Ungaria și Olanda și la care, într-adevăr, Bulgaria nu a aderat încă. Rămâne o realitate posibilitatea de tranzacționare a produsului de 15 minute transfrontalier cu toate celelalte 6 țări, însă aceasta este direct dependentă de capacitatea de transport transfrontalieră care se alocă pentru această graniță, pe ambele sensuri ale unei granițe, un aspect care poate fi abordat în perioada următoare. De asemenea, un alt element care poate fi luat în considerare, este ora reală de deschidere a porții de ofertare pentru

tranzacționarea intrazilnică, un aspect care înțelegem că se află în analiza ACER în acest moment, care este exclusiv teoretică la ora 15.00 CET, atât timp cât capacitatea de transport este pusă la dispoziția pieței de către operatorii de transport și de sistem la ora 22:00 CET. Practic, posibilitatea de tranzacționare a primei părți a unei zile de livrare în ziua anterioară este diminuată considerabil, posibilitatea de tranzacționare în intervalul 15.00-22 CET fiind limitată exclusiv la cadrul național.

De asemenea, va fi binevenită aprobarea de către toate autoritățile naționale de reglementare a demersului părților SIDC de implementare cât mai rapidă (posibil până la finalul acestui an) a unei funcționalități de corelare a produselor cu rezoluție de timp diferită în cadrul SIDC, pe baza căreia produsele de 15, 30 și 60 de minute să fie corelate între ele, cunoscut fiind faptul că în prezent ofertele pentru contractele corespunzătoare produselor de 15, 30 și 60 de minute pot fi corelate cu alte oferte cu aceeași rezoluție de timp. Astfel, o ofertă pentru un produs de 15 minute este în prezent corelată exclusiv cu o altă ofertă pentru un produs de 15 minute.

o Referitor la insuficiența lichitate a pieței intrazilnice, suplimentar și totodată complementar aspectelor menționate la punctul anterior, trebuie luate în considerare și aspectele legate de posibilitatea participanților la piață de a tranzacționa 24/7/365, în spiritul tranzacționării cât mai aproape de timpul real și într-o rezoluție de timp cât mai redusă.

- În ceea ce privește Piața pentru Ziua Următoare, complexitatea introducerii graduale a intervalului de 15 minute pe piața cuplată este un fapt cunoscut, spre deosebire de tranzacționarea continuă, tranzacționarea

prin licitație închisă, cu produse obligatorii dar și cu elemente opționale sofisticate în același timp, atrăgând o nevoie crescută de gestionare corectă, completă, de inovare și activități susținute de cercetare-dezvoltare la nivel european.

Sperăm ca toate aceste precizări să contribuie la o prezentare completă a contextului general către piața din România și către forurile europene, fiind o realitate cu care piața unică europeană se confruntă. În acest context, vă adresăm rugămintea de a ne transmite scrisoarea Comisiei Europene ENER/A5/CB/hr (2021)s-533549 din data de 26 ianuarie 2021, înregistrată la ANRE cu nr. 8881/27.01.2021, prezentată în fundamentarea propunerii de Ordin nr. ... din ...privind modificarea și completarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, în înțelegerea că la rândul său, OPCOM poate contribui cu competența acumulată în implicarea directă în gestionarea aspectelor ce țin de crearea pieței unice europene, la prezentarea completă și la zi a situației și la adoptarea unei poziții argumentate în raport cu factorii implicați.

2. De asemenea, în proiectul de Ordin nu regăsim nicio propunere similară celor existente, respectiv de modificare inclusiv a următoarelor reglementări:

- Ordinul președintelui ANRE nr. 2731. 01.2018 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a licitațiilor pe piața centralizată pentru serviciul universal, publicat în: Monitorul Oficial nr. 106 din 2 februarie 2018;
- Ordinul președintelui ANRE nr. 55/21.12.2012 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de contractare a energiei electrice pentru clienții finali mari,

		publicat în: Monitorul Oficial nr. 893 din 28 decembrie 2012.	
OPCOM SA	Observații punctuale la proiectul de ordin		
OPCOM SA	Art. II	<p>- La Art II, cu referire la Ordinul președintelui ANRE nr. 78/14.08.2014 pentru aprobarea Regulamentului privind modalitățile de încheiere a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitație extinsă și negociere continuă și prin contracte de procesare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 621 din 25 august 2014, cu modificările și completările ulterioare, propunem modificarea art. 24. Pct 3., după cum urmează:</p> <p>3.,,Participantii inițiază sau răspund cu oferte de vânzare sau de cumpărare pentru oricare dintre produsele definite conform pct. 1, specificând ~~numărul de contracte~~ <i>puterea medie aplicabilă pe intervalul de decontare</i> și prețul propus, prin introducerea ofertelor în sistemul de tranzacționare al PCCB-NC; componenta TG a tarifului de transport, corespunzătoare introducerii de energie electrică în rețea, trebuie să fie inclusă în acest preț.”</p> <p>Justificăm această solicitare pentru claritate și eliminarea oricărui dubiu la momentul introducerii unei oferte și evitarea posibilelor erori în procesul de tranzacționare.</p>	